

ואחר כך נמצא ההורג - And the murderer was found afterwards

Overview

Our גמרא cites one ברייתא that we derive from the פסוק of¹ 'ולארץ לא יכופר וכו' that if the murderer was found after the עגלה was decapitated that he is not exempt from punishment, and a second ברייתא that the פסוק of² 'ואתה תבער את דם הנקי' teaches us that the execution of סייף is done at the neck/throat (similar to הערופה).³ תוספות discusses the פסוק of 'ואתה תבער' which interprets the פסוק of 'ואתה תבער' different from our גמרא.

בפירוש החומש פירש הקונטרס⁴ 'הך דרשה מואתה תבער דם הנקי⁵ ולא עיין כאן' - רש"י, in his interpretation on 'ואתה תבער דם הנקי', expounds this lesson (that the murderer is not exempt even after the עגלה was decapitated) from the verse of 'ואתה תבער דם הנקי', and רש"י did not pay attention to the גמרא here –

גמרא with the פירוש reconciles תוספות

ומיהו יש לקיים פירושו -

However it is possible to substantiate פירוש"י despite our גמרא -

דהך סוגיא דשמעתא דמוקמינן ואתה תבער להקיש שופכי דמים לעגלה ערופה -
For this discussion in our גמרא, where we establish the פסוק of 'ואתה תבער' to compare the punishment of the murderers to an עגלה ערופה that his neck is severed -

אתיא כמאן דאמר חנק חמור⁷ כדמוכח בפרק ד' מיתות (שם דף נב,ב) -

Is according to the one who maintains that choking (חנק) is a more severe punishment than הרג/סייף (beheading), as is evident in מיתות -

דלמאן דאמר חנק קל יליף סייף ברוצח מנקום ינקם⁸ -

¹ במדבר (מסעי) לה, לג.

² דברים (שופטים) כא, ט.

³ See footnote # 2. (cited later in this תוספות) that (according to one opinion) we (also) derive from 'ואתה תבער' the entire rule that a murderer is executed by הרג/סייף (and that it is from the neck). See 'Thinking it over'.

⁴ See footnote # 2.

⁵ See footnote # 2.

⁶ See 'Overview'. According to the ברייתות cited here, the rule that the murderer is not exempt (even after the עגלה is decapitated) is derived from 'ולארץ לא יכופר וגו' (not from 'ואתה תבער' as רש"י maintains in the חומש), and the פסוק of 'ואתה תבער' teaches us the place on the body where the execution of סייף is done.

⁷ See footnote # 8 first. There is a dispute there which מיתה is more חמור, is it הרג or חנק. If חנק is more חמור than סייף, we cannot derive that the punishment of a בן חורין (which is חמור) should be סייף, from the punishment of an עבד (which is קל). We may think that even though the punishment of killing an עבד is הרג (a lenient punishment), nevertheless the punishment for killing a בן חורין should be חנק which is more severe. Therefore we need to derive the punishment of הרג by רוצח from ערופה. See footnote # 3.

⁸ ויקרא. It states here נקום ינקם and it states in ויקרא (משפטים) כא, כ.

For according to the one who maintains that חנק is more lenient than הרג/סייף he derives the punishment of סייף by a murderer from the פסוק of נקום ינקם - הלכך לדידיה אייתר ואתה תבער לנערפה העגלה ואחר כך נמצא ההורג -

Therefore according to this מ"ד that חנק קל, the פסוק of ואתה תבער is superfluous (we do not need it to teach us that a רוצח is executed בסייף, rather) to teach the rule that if the עגלה was decapitated and afterwards the murderer was found that he is not exempt from punishments (as רש"י explained in חומש -

וקרא דולארץ לא יכופר דרשינן ליה לכדרבא בפרק בתרא דכריתות (דף כז.ג) -

And the פסוק of יכופר לא יכופר (which we no longer need for נערפה העגלה for we derived it from ואתה תבער), we will expound it as רבא did in the last פרק of מסכת כריתות; this פסוק teaches us -

דמייתינן עגלה ערופה אף על פי שעבר יום הכיפורים⁹ עליה:

That we are required to bring an עגלה ערופה even though פ' יוה"כ passed in between, since the killing.

Summary

We derive the laws of סייף by a murderer from ואתה תבער if we maintain חנק חמור, if however we maintain חנק קל, we derive it from נקום ינקם, and we utilize ואתה תבער for נערפה העגלה ואח"כ נמצא ההורג (as רש"י explains in חומש).

Thinking it over

answers that רש"י is following the view that חנק קל, and therefore we can derive סייף from נקום ינקם, and ואתה תבער is superfluous for 'וכו' אע"פ שנערפה העגלה וכו'. However it seems from the גמרא that even if we maintain חנק קל, nevertheless we still need to derive from עגלה ערופה that the מיתה is by the צואר (we cannot derive this from נקום ינקם), so how can we say that ואתה תבער is superfluous to teach us 'וכו' אע"פ שנערפה העגלה וכו'!¹⁰

---

that חנק קל, and therefore we can derive סייף from נקום ינקם, and ואתה תבער is superfluous for 'וכו' אע"פ שנערפה העגלה וכו'. However it seems from the גמרא that even if we maintain חנק קל, nevertheless we still need to derive from עגלה ערופה that the מיתה is by the צואר (we cannot derive this from נקום ינקם), so how can we say that ואתה תבער is superfluous to teach us 'וכו' אע"פ שנערפה העגלה וכו'!¹⁰

⁹ One might think that since יוה"כ, the day on which all sins are forgiven, has already passed, so there is no need to bring the עגלה ערופה, whose purpose seemingly is to forgive for this murder, Therefore the פסוק teaches that it must be brought nonetheless.

¹⁰ See דעת זקנים לבעלי התוס' בסוף פ' שופטים and מהרש"ל, כסא שלמה וכו'.